

АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНОТО СВИНЕВЪДСТВО В БЪЛГАРИЯ
София, бул.Христо Ботев 17, офис 201, тел./факс 952 08 52; 0888 366247

АСОЦИАЦИЯ НА СВИНЕВЪДИТЕ В БЪЛГАРИЯ
Гр. Шумен, п.код 9700, бул. „Симеон Велики” № 3, тел./факс 054/86 52 68

ДО

Г-Н СТЕФАН ЯНЕВ

МИНИСТЪР - ПРЕДСЕДАТЕЛ

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОПИЕ:

ПРОФ. Д-Р ХРИСТО БОЗУКОВ

МИНИСТЪР

НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

Относно: Състояние на сектор свиневъдство,трудностите, които изпитва и спешна работна среща на представители от свиневъдния сектор с министър-председателя на РБ и министъра на МЗХГ.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЯНЕВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БОЗУКОВ,**

Членовете на Асоциация на свиневъдите в България (АСБ) и Асоциация на индустриалното свиневъдство в България (АИСБ) отглеждат в своите свинеферми над 95% от свинете в Република България. Бихме искали да Ви запознаем със сериозните проблеми, които среща сектор свиневъдство през последните две години и особено в последните месеци и как те се отразяват на развитието и застрашават бъдещото му съществуване.

В средата на 2019 година Африканска чума по свинете (АЧС) проникна в промишлените предприятия в България и за кратък период от време нанесе значителни щети, като за по-малко от година 25% от българското свиневъдство беше заличено. С течение на времето заболяването се разпространи в големи части на Европейски съюз и доведе до сътресение в пазара на свинско месо, като след кратко повишение на цените те тръгнаха рязко надолу в резултат на забраната за износ на големите европейски страни производителки на свинско месо за Азия и други части на света.

В началото на 2020 година започна и кризата с COVID-19, която допълнително влоши пазарното състояние и доведе до рязко намаляване на потреблението. В края на 2020 и началото на 2021 година по-голяма част от българските свиневъди успяха да възобновят производството си, инвестираха много средства в допълнителна биосигурност и резултатите от това се видяха в средата на 2021 година, когато

Европейската комисия одобри смекчаването на мерките, като почти всички индустриални производители преминаха от част III в част II. Въпреки положените усилия и до ден днешен някои оператори спечелили делата си за обезщетения за АЧС срещу държавата и БАБХ на последна инстанция още не са ги получили независимо от изтеклите законови срокове.

В резултат на глобалната пандемия големите икономики стимулираха бизнесите си с цел да не бъдат затворени, но това увеличи паричната маса до темпове на нарастване невиждани досега и това започна да оказва инфлационен натиск върху голяма кошница от суровини и стоки. Не на последно място промените в климата дават към днешна дата своето отражение върху производството на суровини в сектор селско стопанство и цените на някои от тях достигат рекордни стойности по световните борси. Това се вижда и от последният доклад от август на USDA – Американското земеделско министерство, където прогнозите за производство в световен мащаб са ревизирани с 5% надолу и това е най-ниското ниво от 5 години насам и ще доведе до още по-голямо ескалиране на цените.

От статистиката на Националния статистически институт (НСИ) от 2015 година до второто тримесечие на 2021 година е видно, че индекса на цените за производство постоянно се покачва, като при сравнение на второто тримесечие на 2020 спрямо 2021 година цената на свинете е намаляла с 17,4%, горивата и ел. енергията са се покачили с 18,5%, средната брутна заплата в България се увеличила с 12%, а производството в сектор животновъдство намалява.

В сектор свиневъдство според НСИ от 2015 година до края на юни 2021 година цените на основните суровини за фуражи са се покачили над 30%, а цената на най-продаваните свине от 80-110 кг е намаляла с повече от 10%. Според сайта на Европейската комисия цените на свинското в България за една година са се сринали с 10%. Към днешна дата цената на килограм живо тегло е около 2,00 лева, а себестойността на производство при днешните цени на фуражите е около 2,35 лева или на всеки килограм живо тегло се губят 0,35 лв или 38,50 лева за едно животно готово за клане. Сегашната себестойност не отразява изцяло настоящите и прогнозните цени на зърната и ще продължи да се повишава, което ще води и до увеличаване на загубите. В същото време на пазара на свинско месо липсват обозрими предпоставки за повишаване на продажните цени на прасетата, в резултат на което, свиневъдите в България само за тази година може да загубят между 70 и 100 милиона лева.

Тези данни показват, че тежката световна икономическа ситуация, водената погрешна политика от страна на нашата държава не благоприятства за сериозното развитие на сектора, а напротив и това е видно от процента на задоволяване на местния пазар с продукция, а той е около 40%. Останалите количества – 60% се доставят чрез внос главно от Западна Европа.

За последните няколко години сектор свиневъдство не е получил никаква помощ освен договорената „Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към свинете“. Трябва да отбележим, че през 2020 година беше изплатена само половината от сумата договорена с държавата с извинението за пандемията от COVID-19.

Не на последно място трябва да отбележим, че като страна членка на Европейски съюз участваме в политиките водени от съюза, а именно „Зелената сделка“, която има много амбициозни цели. За съжаление и към момента нито една институция в България или ЕС не е излязла със доклад или изследване как тези мерки ще се отразят икономически на селскостопанския сектор, как той ще остане конкурентоспособен и как това ще се отрази на потребителските цени. Известно е, че в сектор свиневъдство зеленият ангажимент е свързан с намаляването с 50% до 2030 година на използването на антимикробни активни вещества, обсъжда се премахването на клетките за всички видове животни, намаляването на пестицидите.

При гореописаните обстоятелства и прогнозите за близките няколко години за трайно ниски цени производството на свине в България е сериозно застрашено и ще доведе до фалити и ликвидирани на сектора. Не малка част от производителите обсъждат или обмислят да затворят бизнесите си. Дългогодишната политика на подпомагане на бурно развитие на едни сектори за сметка на други доведе до сериозни дисбаланси и изкривяване на пазара и това се вижда най-отчетливо в такива периоди на кризи и сътресения.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЯНЕВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БОЗУКОВ,**

АСБ и АИСБ призовават да се начертаят и осъществят в спешен порядък мерки за подпомагане на сектора и се използват всички възможни лостове на държавата, а именно:

- спешна финансова Държавна помощ;
- безлихвени кредити от ДФЗ или нисколихвени кредити от Българската банка за развитие;
- изплащане тази година на всички обезщетения на спечелилите дела срещу БАБХ;
- обсъждане увеличаването на средствата по „Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към свинете“ за следващия програмен период;
- контакти на европейско ниво и обсъждане с другите министри на земеделието в Съвета по земеделие и рибарство относно количествата суровини за фуражи, които изцяло задоволяват вътрешния пазар на общността и биха могли да останат на него, като се предлагат на по-поносими и стимулиращи цени. ЕС и неговите институции са сериозен инструмент, който може да регулира и влияе на процесите в икономиката, както на собствена територия така и извън него.

В средносрочен аспект бихме искали да призовем за изработване на балансиран и устойчив стратегически план (за поне 20-30 години напред) за развитие на сектор селско стопанство, и в частност стимулиране развитието на сектор свиневъдство, който да бъде заложен за изпълнение независимо от политическите турбуленции и промени и да бъде защитаван от експертите и специалистите в МЗХГ. Няма по-компетентни от държавните експерти и специалисти и вярваме, че развитието на всяка една сфера в икономиката става, чрез целенасочени политики и в сътрудничество с бизнеса. Така можем да постигнем справедливо и балансирано развитие, което ще бъде от полза за цялата държава и ще ни нареди сред първите в ЕС. Не на последно място би бил полезен и Закон за кооперирането, регламентирането на този вид субекти и правилата за функционирането им.

След по-горе изложеното, молим за спешна работна среща с представители на свиневъдния сектор от АСБ и АИСБ.

С уважение,

Зооинж. Румен Андреев

С уважение,

Д-р Полина Хаджистоева

Председател УС на АИСБ

Председател УС на АСБ